

Miljödepartementet
103 33 Stockholm
m.registrator@regeringskansliet.se

Angående Miljömålsberedningens delbetänkande Med miljömålen i fokus - hållbar användning av mark och vatten, SOU 2014:50 (ert dnr M200114/1595/Nm)

Ekologiska Lantbrukarna har getts möjlighet att yttra sig över Miljömålsberedningens delbetänkande och vill lämna följande synpunkter:

Ekologiska Lantbrukarna ser i huvudsak de bedömningar som görs i betänkandet som väl avvägda. Det är mycket positivt att delbetänkandet lyfter vikten av ett livskraftigt jordbruk för att klara miljömålen och att man tillskriver ekologisk produktion en viktig roll i det arbetet. Det vore dock önskvärt att detta synsätt fick större genomslag i de förslag till åtgärder som lämnas i betänkandet. För trots att betänkandet innehåller många bra förslag ställer sig föreningen tveksam till om förslagen räcker för att nå miljömålen. En förstärkning med fler konkreta förslag till exempel om förstärkning av redan pågående åtgärder som har bevisad god miljöeffekt vore önskvärd.

Vi föreslår därför att ekologisk produktion får ett eget etappmål och lyfts fram som ett verktyg i miljöarbetet i följande kapitel:

Kapitel 3. Miljömålen som berör den biologiska mångfalden är extra svåra att uppnå (Kap 3.2.2). Att ekologisk produktion har en positiv påverkan på den biologiska mångfalden är flerfaldigt vetenskapligt bevisat. Därför föreslår vi att ekologisk produktion lyfts fram som en specifik och viktig åtgärd i detta kapitel.

Kapitel 6. Här föreslås en förstärkt ekologisk produktion som en viktig del för att uppnå ett rikt och varierat odlingslandskap. Vi saknar dock konkreta förslag hur detta ska uppnås. Vi föreslår att de generella beskrivningarna om vikten av ekologisk produktion återföljs av ett förslag på etappmål för ekologisk produktion, stärkt miljöersättningen till ekologisk produktion samt att en nationell satsning för att främja utvecklingen av den ekologiska produktionen. En nationell satsning bör innefatta förslag på mer resurser till forskning och utveckling samt stöd till intresseföreningar för den ekologiska produktionen.

Kapitel 8. Här lyfts ekologisk produktion fram som en viktig åtgärd för att öka den biologiska mångfalden genom mer varierade växtföljder, ökad betesproduktion, integrering mellan djur och växtodling. Här nämns också att en ökad ekologisk produktion främjar landsbygdens tillväxt och skapar fler arbetstillfällen (sid 112). Trots det återfinns inga konkreta förslag som stärker den ekologiska produktionen. Vi föreslår

återigen att detta åtgärdas genom konkreta förslag enligt ovan om hur ekologisk produktion kan förstärkas. Ekologiska Lantbrukarna deltar gärna i arbetet med vårt breda kontaktnät bland ekologiska producenter (de som genomför åtgärderna).

Kapitel 9. Förslaget att se över möjligheterna att lämna värdebaserade miljöersättningar inom landsbygdsprogrammet ser vi positivt på. Likaså att miljöersättningar förstärks på bekostnad av de generella stöden inom CAP. Under tiden möjligheterna med värdebaserade miljöersättningar utreds tycker vi att de väl fungerande miljöersättningarna i landsbygdsprogrammet ska förstärkas. Den utvärdering som Jordbruksverket gjort visar att ersättningen till ekologisk produktion har många nyttor. Tydligast är nyttan för ökad biologisk mångfald, minskad kemikalieanvändning, ökad djurvälstånd, levande landsbygd, ökad tillväxt och fler jobb (Tekniskt underlag Landsbygdsprogram 2014-2020 samt Behov av nya mål och åtgärder för ekologisk produktion i landsbygdsprogrammet.) Alla dess nyttor är viktiga för att nå de mål utredningen syftar till. Vi föreslår därför att utredningen konkretiserar hur ekologisk produktion ska stärkas.

I grunden bör styrmedel byggas på principen att förorenaren betalar, men är detta inte praktiskt möjligt är miljöersättningar en bra åtgärd.

Del E Kapitel 16 och 18. Ekologisk produktion nämns inte alls som ett verktyg i vattenförvaltningen, trots att det är en effektiv åtgärd att minska förekomsten av bekämpningsmedel i grundvatten. Dessutom är kväveöverskotten lägre i ekologisk produktion vilket minskar riskerna för näringsläckage till vattendrag och grundvatten (Ekologisk produktion – möjligheter att minska övergödningen, Wivstad et al. 2009). Ekologisk produktion är en kostnadseffektiv åtgärd i skydd av vatten och bör därför föreslås som ett konkret och viktigt verktyg i åtgärdsarbetet i kap 16 och 17.

Förslagen om:

- förstärkt skydd av åkermark
- grön infrastruktur
- att utreda hur de organogena jordarna ska förvaltas
- att anpassa markanvändningen till ett förändrat klimat

tycker vi är väl avvägda och bra. Skyddet av åkermark bör dock förstärkas genom att införa tillståndsplikt för förvärv av åkermark för annat syfte än jordbruksproduktion, enligt förslag från föreningen Den Goda Jorden.

Förslag till etappmål för ekologisk produktion.

Vi föreslår ett etappmål på minst 30 % ekologisk produktion till 2020. Målet för ekologisk areal 2020 behöver vara minst 30 procent för att hålla jämna steg med ekomarknadens tillväxt, som redan idag är snabbare än omläggningstakten. Idag täcks den ökade efterfrågan med alltmer import, vilket är olyckligt både för miljön och svenskt lantbruk.

Med vänlig hälsning,

Maria Dirke
verksamhetsledare Ekologiska Lantbrukarna